

INTERVIEW BART HARTMAN, MEDEOPRICHTER KEURMERK GOEDE DOELEN

'Prestaties goed doel meten'

Met zijn keurmerk hoopt Hartman goede doelen te stimuleren inzicht te geven in hun prestaties.
Door Carien ten Have

OUDEKERK A/D AMSTEL Goede doelen halen elk jaar miljarden euro's op aan donaties van Nederlandse burgers, fondsen en bedrijven. Met groots opgezette reclamecampagnes proberen ze zo veel mogelijk geld binnen te halen. Maar hoe het geld uiteindelijk besteed wordt en welk resultaat het oplevert, blijft voor donateurs vaak onduidelijk. Er zijn namelijk nog geen criteria om de prestaties van goede doelen te meten.

Voor kleine goede doelen zijn resultaten makkelijker vast te stellen dan voor de grote goede doelen, stelt Bart Hartman (48). De ondernemer bedacht het Keurmerk Goede Doelen, dat vandaag voor het eerst wordt uitgereikt. 'Een goed doel dat een weeshuis in Tanzania wil bouwen, kan vrij gemakkelijk bepalen of dat doel ook gerealiseerd is. Dat is veel moeilijker te meten voor een grote organisatie, die meerdere projecten heeft lopen in allerlei landen.' Bovendien zijn de prestaties van goede doelen moeilijk te vergelijken. Doet een kleine organisatie die een waterput bouwt in Mali het bijvoorbeeld beter dan een goed doel dat wetenschappelijk onderzoek naar kanker ondersteunt?

Het keurmerk richt zich, anders dan bestaande keurmerken, vooral op de prestaties van de organisaties. Hartman, die eerder de Nationale Goede Doelen Test opzette: 'Als goede doelen hun prestaties niet snel met feiten gaan staven, zouden Nederlanders weleens snel minder goedgeefs kunnen worden.'

Dit keurmerk moet dus aan donateurs duidelijk maken welke organisaties goed presteren?

'Dat is uiteindelijk wel de bedoeling. Maar de criteria waarmee de prestaties van goede doelen kunnen worden getoetst, ontbreken vandaag de dag nog. Goede doelen worden er simpelweg te weinig om gevraagd, en vinden het te complex om inzichtelijk te maken of het geld effectief besteed wordt.'

'Goede doelen moeten dus gestimuleerd worden om inzicht te geven in hun prestaties, en om na te denken over hoe ze het gedoneerde geld zo goed mogelijk kunnen benutten. Goede doelen die zich aanmelden voor het keurmerk moeten bijvoorbeeld laten zien wat ze precies met het geld willen bereiken, en hoe ze dat gaan doen. Alle goede doelen die hun prestaties inzichtelijk willen maken, kunnen in principe het keurmerk aanvragen.'

Collecteren in Beneden-Leeuwen, 2006. Vandaag ontvangen veertien goede doelen het keurmerk van Hartman. Foto Marcel van den Bergh / de Volkskrant

Een donateur kan dus niet aan het keurmerk zien of een organisatie ook echt goed presteert?

'Nee, dat zegt het Keurmerk Goede Doelen nog niet. Ook een slecht presterende goededoelenorganisatie kan

nu het keurmerk krijgen. Het gaat er nu nog vooral om dat een organisatie inzicht geeft in de prestaties, ook al zijn die niet goed. Door ons keurmerk aan te vragen, geven ze wel aan dat ze het belangrijk vinden om hun

'Goed doel in zorg heeft beste reputatie'

Goede doelen die zich richten op gezondheidszorg hebben de beste reputatie op de Nederlandse goededoelenmarkt. KWF Kankerbestrijding gaat aan kop, gevolgd door Het Nederlandse Rode Kruis en KiKa (Kinderen Kankervrij). Dat blijkt uit een onderzoek van Hendrik Beerda Brand Consultancy.

'Organisaties die zich bezighouden met gezondheidszorg komen voor de donateur dichtbij. Iedereen kent wel iemand die kanker heeft of ernstig ziek is', zegt Hendrik Beerda. 'Die goede doelen moeten ervoor zorgen dat je naast langer blijven leven.'

De keurmerken die goede doelen krijgen, blijken volgens het onderzoek nog nauwelijks een rol te spelen bij donaties. Het traditionele CBF-keurmerk is onder donateurs zelfs minder bekend dan het nieuwe Keurmerk Goede Doelen.

'In de goededoelenbranche draait het vooral om de goede doelen zelf', stelt Beerda. 'Mensen kennen de namen van de keurmerken nog niet en weten niet goed waar ze voor staan.' Voor het onderzoek werden tweeduizend mensen ondervraagd over de bekendheid van Nederlandse goede doelen.

prestaties aan donateurs te laten zien.

'Uiteindelijk moet een aantal goede doelen samen maatstaven ontwikkelen om de prestaties te meten. Die maatstaven zullen per sector verschillen. Voor goede doelen op het gebied van sport en welzijn gelden nou eenmaal andere maatstaven dan voor natuurbehoud, of ontwikkelingshulp. Bovendien hebben sommige goede doelen er op het moment meer baat bij om inzichtelijk te maken of hun geld goed wordt besteed. Goede doelen gericht op ontwikkelingssamenwerking lopen voorop. Ze krijgen veel subsidie van de politiek, en moeten aan burgers laten zien dat ze die subsidie verdienen.'

Willen Nederlanders wel weten of een goed doel ook goed presteert?

'De burger heeft een kritischer houding ten opzichte van vroeger als het gaat om de bestedingen van goede doelen. Na de tsunami in 2004 werd door donateurs bijvoorbeeld veel geld gegeven, maar er werd op de lange termijn door goede doelen niet duidelijk gemaakt waar dat geld voor is gebruikt. Veel donateurs hebben daar een negatief beeld aan overgehouden, en gaven minder bij de aardbeving in Haïti.'

Maar er is toch al een keurmerk voor goede doelen?

'Ja, het CBF-Keur is het oudste en bekendste keurmerk voor goede doelen in Nederland. Maar dat keurmerk richt zich vooral op verantwoorde fondsenwerving. Ze hebben bijvoorbeeld het criterium dat maximaal 25 procent van het gewonnen geld besteed mag worden aan activiteiten om geld binnen te halen zoals reclame. Maar het CBF-Keur kijkt niet naar wat de doelstelling van het goede doel is, en of die doelstelling bereikt wordt.'

Hebben zich al veel goede doelen aangemeld?

'Veertien kleinere goede doelen, bijvoorbeeld Stichting Hulphond en Stichting Kunst&Zee, krijgen vandaag het keurmerk uitgereikt. De prestaties voor kleinere goede doelen zijn dan ook iets makkelijker vast te stellen. Dat is lastiger voor de grote goede doelen. Bovendien zijn die kritisch over dit prestatiegerichte keurmerk, ze hebben het liefst maar één keurmerk. Dat is ook ons uiteindelijke doel. We willen niet een tweede CBF worden, we willen alleen dat het CBF prestaties ook opneemt in de criteria voor zijn keurmerk. Als dat gebeurt, kunnen wij onze stichting opheffen.'

Bart Hartman
Foto HH

VOEDINGSMIDDELEN

Voorzichtig herstel VION Food Group

Het voedingsmiddelenbedrijf VION Food Group uit Son en Breugel zag vorig jaar een voorzichtig herstel van de resultaten. De nettowinst van het bedrijf nam met 8 miljoen euro toe tot 62 miljoen. Het bedrijf, dat voedingsmiddelen voor mensen en dieren produceert, schrijft het betere resultaat toe aan product vernieuwing, synergie en kostenreducties. Zo voerde VION vorig jaar enkele herstructureringen door. ANP

34.500 BANEN

Jaaromzet 7,3 mld voor scheepsbouw

De scheepsbouwsector heeft afgelopen jaar een omzet behaald van 7,3 miljard euro. Dat blijkt uit het jaarverslag dat Scheepsbouw Nederland woensdag presenteerde. De sector becijferde het aantal voltijdbanen dat de branche bood op 34.500. In totaal leverde de sector in 2009 176 zeegeande schepen op. De sector doet het goed en is volgens de branche redelijk recessiebestendig. ANP

ANDROID WINT TERREIN

Markt smartphones is verdubbeld

De wereldwijde markt voor smartphones is in de eerste maanden van het jaar verdubbeld. In totaal werden 314 miljoen mobiele telefoons verkocht. Daaronder waren 54,3 miljoen smartphones, telefoons met onder meer internettoegang. Android-smartphones zijn sterk in opkomst. In het eerste kwartaal werden in de VS meer smartphones met Android verkocht dan iPhones, de telefoon van Apple. ANP

INGENIEURSBUREAU

DHV doet opnieuw project in Z-Korea

Het Nederlandse ingenieursbureau DHV is opnieuw betrokken bij een groot waterproject in Zuid-Korea. Dit keer gaat het om een dam in de rivier Yongam. Het is het derde grote project van het bedrijf. Met het project is 200 miljoen dollar gemoeid. De bestaande waterkering krijgt er een beweegbare kering van 330 meter bij. DHV maakt het ontwerp. De kering moet de omliggende rijstvelden beschermen tegen hoog water.

1 PROCENT ERBU

Loonsverhoging uitzendkrachten

Uitzendkrachten krijgen vanaf 5 juli een loonsverhoging van 1 procent en volgend jaar komt daar 0,5 procent bij. De Algemene Bond van Uitzendondernemingen (ABU) maakte dat woensdag bekend na overleg met de vakbonden over de nieuwe cao. De laatste loonsverhoging voor uitzendkrachten dateert van 1 juli 2008. ANP

India wil af van leren schoenen op scholen

Van onze verslaggever

AMSTERDAM De leren brogues die vele miljoenen Indiase kinderen onder hun schooluniform dragen, worden mogelijk verboden. De Indiase regering wil van de schoenen af, omdat die een erfnis zouden zijn van het koloniale verleden. De schoenen zijn vooral afkomstig uit Schotland en Ierland.

Volgens parlamentslid Maneka Gandhi - een telg uit de fameuze Nehru-Gandhi dynastie - zijn de schoenen slecht voor kinderen en alleen geschikt voor het koude Europese weer. Ze heeft de nationale onderwijsraad opgeroepen de schoenen te vervangen door kunststofschoeisel.

Maneka Gandhi, een schoondochter van voormalig premier Indira Gandhi, noemt de schoenen 'een relikwie van de koloniale geschiedenis'.

'Koloniale' brogues. Foto AFP

Tot 1947 was India een deel van het Britse imperium. 'Brogues beschadigen de voeten van de kinderen', zei Gandhi tegen het persbureau AFP. 'In-

dia is een warm land en het is het enige land in Azië waar kinderen op brogues lopen.' Gandhi staat bekend als een fanatiek dierenbeschermer. Ongeveer 2,5 miljoen koeien - voor hindoes heilige dieren - worden jaarlijks geslacht om de schoenen te maken.

In het zuiden van India hebben 28 scholen de brogues al omgeruild voor kunststof schoenen. De nationale onderwijsraad heeft inmiddels gehoor gegeven aan Gandhi's oproep.